

MALOU HOLSHUIJSEN OVER *IK VIER HET KLEIN*

EEN PIKZWARTE MONOLOOG VOL SNOEI HARDE HUMOR

INTERVIEW: YVON VAN APELDOORN | FOTO: ANNEMIEKE VAN DER TOGT

Malou Holshuijsen, romanschrijver, columnist en podcastmaker, staat momenteel in het theater met haar eerste soloprogramma *Ik vier het klein*, een tragikomische monoloog over leugens en familiebanden. Het verhaal gaat over een vrouw die haar omgeving laat geloven dat ze MS heeft, maar als haar leugen uit de hand loopt, stapelen de gevolgen zich op. In een pikzwarte monoloog vol snoeiharde humor en rake observaties, verkent Malou samen met het publiek het fenomeen liegen en het ongemak dat daarmee gepaard gaat.

Je kruipt in de huid van een vrouw, Emma, die een hondenuitlaatservice runt en liegt dat ze MS heeft, onder andere om te rechtvaardigen dat ze 's winters niet hoeft te werken. Hoe kwam je aan dit gegeven?

“Ik vind liegen heel interessant. Je leert als kind dat het niet mag, maar op een bepaald moment kom je erachter dat iedereen het doet. Wat me vooral fascineert aan liegen is het ongemak dat eraan kleeft. Zit dat ongemak bij degene die liegt, of bij de ontvanger?”

Ik heb zelf wel eens meegemaakt dat ik twijfelde aan een verhaal van iemand die dicht bij mij stond. De drempel om dan te zeggen ‘ik geloof niet dat het waar is wat je vertelt’, is heel hoog. Ik maak dat nu ook heel erg mee met het publiek. Soms zit het ongemak bij mij, dan voel ik schaamte als ik vertel waarom mijn personage doet wat ze doet. Maar soms zit het ongemak bij het publiek en hoor ik de zaal ermee worstelen. Ik heb heel veel gelezen over liegen en ook specifiek over liegen over ziekte. Waarom doet iemand dat? Is het een roep om aandacht? Ik denk dat het heel erg gaat over ruimte innemen. Soms is het trauma-gerelateerd, heeft het te maken met verlatingsangst, door een gemis aan veiligheid in de vroege jeugd. In *Ik vier het klein* komt dat ook allemaal naar voren. Het liegen levert Emma een heleboel prettige dingen op, zoals dat haar klanten allemaal heel aardig voor haar zijn, omdat ze denken dat ze ziek is.”

Je hebt eerder twee romans geschreven. Waarom wilde je dit verhaal vertellen in de vorm van een theatershow?

“Als romanschrijver kan ik mensen aan de hand meenemen in een verhaal en is het vrij makkelijk om de sympathie van de lezer te sturen. Nu wilde ik iets maken waarbij ik als speler heel hard moet werken om het publiek te laten houden van een nogal onsympathiek karakter. Ik wilde samen met het publiek het sentiment rondom liegen onderzoeken. Waar ligt het *point of no return*? Wanneer kan je niet meer terug? Als leugenaar, maar ook als naaste, die meegaat in de leugen, ook al zitten er duidelijk scheurtjes in iemands verhaal. Ik leg de lat neer: liegen is slecht, wie doet dat nou, een ziekte verzinnen? En dan gaan we samen kijken hoe stevig die lat eigenlijk ligt.”

Live voor het publiek een voorstelling spelen is wel een heel andere tak van sport dan een boek schrijven. Vond je het niet heel spannend om ineens op het podium te staan?

“Ik ben een adrenalinejunk, ik hou ervan als er echt iets op het spel staat. Maar ik vind het in wezen niet spannender dan een boek schrijven. Ik heb ook al eerder in het theater gestaan met Saskia Noort en Stella Bergsma, daar deed ik al wat kleinere monologen. Ik heb het altijd leuk gevonden om op te treden

voor publiek. Als ik word gevraagd om te komen voorlezen, hou ik me eigenlijk ook nooit echt aan die opdracht en voeg ik theatrale elementen toe. Ik vind het heel fijn om mensen mee te nemen in een verhaal en net als in mijn boeken met verschillende tijdlijnen te spelen. Ik ben een heel anekdotische verteller en maker. Wat ik ook heel tof vind aan toneel, is dat het altijd nog in ontwikkeling mag zijn. Als iemand na afloop van de voorstelling tegen me zegt ‘ik vond het helemaal niks’, dan kan ik bepalen of ik daar iets mee doe. Een boek is wat het is; als het af is kan je er niks meer aan veranderen.”

Mensen kunnen jou ook kennen van de podcasts die je maakt. Waarom ben je daarmee begonnen?

“In eerste instantie omdat het geld in het laatje brengt. Als schrijver en theatermaker moet je er vaak van alles naast doen om de rekeningen te kunnen betalen. Maar ik vind het ook heel leuk. Samen met Tatjana Almuli ben ik drie jaar geleden begonnen met de podcast *Tussen Dertig en Doodgaan*, waarin we praten over wat ons bezighoudt, naar aanleiding van wat we hebben gelezen of gezien of meegemaakt. Het onderschrift luidt: ‘De podcast van Malou Holshuijsen en Tatjana Almuli over Malou Holshuijsen en Tatjana Almuli’. We behandelen uiteenlopende onderwerpen, van zelfbeschikkingsrecht en abortus tot kunst. Daarnaast hebben we een boekenpodcast, waarin we boeken bespreken van onbekendere, vaak bi-culturele schrijvers. Onze boekenclub telt inmiddels zo'n 1600 lezers. En momenteel maak ik ook een podcast met omroep Human, over de neurobiologie van mentale gezondheid. Samen met neurobioloog Brankele Frank beantwoorden we vragen van luisteraars. Mijn eerste boek *Zachtop lachen* gaat over PTSS en traumaverwerking, dat was voor Human de aanleiding om mij hiervoor te vragen.”

Hoe ben je eigenlijk in dit werkende leven beland? Heb je een bepaalde opleiding gedaan?

“Ik heb een vooropleiding gedaan voor de toneelschool en ben vervolgens naar de kunstacademie gegaan. Ook heb ik nog een tijdje media, kunst en economie gestudeerd, met minors in recht. Uiteindelijk heb ik geen enkele opleiding afgemaakt, ik ben bij de radio terechtgekomen en op die manier de journalistiek ingerold. En toen ben ik begonnen met schrijven.”

Waar komt jouw enorme drive om verhalen te vertellen vandaan?

“Mijn brein is altijd bezig, het is heel druk in mijn hoofd. Ik ben gaan schrijven om de wereld wat behapbaarder te maken. Ik ben een controlfreak, ik probeer het leven en de dingen die gebeuren naar mijn eigen hand te zetten door er fictie van te maken. Ik denk dat daar de basis ligt.”

MALOU HOLSHUIJSEN IK VIER HET KLEIN

**WOENSDAG 9 APRIL, 20.00 UUR
SPOT/DE OOSTERPOORT, KLEINE ZAAL**